



Openbaar **Onderwijs** Primair

Leren voor het leven

BEGROTING 2018

28 november 2017

Stichting Openbaar Onderwijs Primair
Kriekenoord 13,
1111 PT Diemen

info@openbaaronderwijsprimair.nl
www.openbaaronderwijsprimair.nl

1.	Inleiding.....	1
2.	Algemeen.....	2
2.1.	Stand van zaken	2
2.2.	Visie en beleidskaders	2
2.3.	Bekostiging en allocatie.....	4
2.4.	Gezamenlijke inkoop.....	5
2.5.	Sturing en controle.....	5
3.	In de scholen.....	7
3.1.	Ontwikkelingen per school.....	7
3.2.	Leerlingenaantallen.....	12
3.3.	Gemeenten.....	14
4.	Bovenschoolse organisatie	15
4.1.	Stand van zaken	15
4.2.	Organisatieontwikkeling	15
5.	Onderwijs	17
5.1.	Kwaliteit.....	17
5.2.	Interne kwaliteitsborging.....	17
5.3.	Bewegingsonderwijs	17
5.4.	Passend onderwijs.....	17
6.	Personeel en professionalisering	19
6.1.	Situatie	19
6.2.	Vervangers en werving	19
6.3.	Verzuim	20
6.4.	Nascholing.....	21
7.	Huisvesting en onderhoud	22
7.1.	Stand van zaken	22
7.2.	Planmatig onderhoud.....	22
7.3.	Dagelijks onderhoud	22
7.4.	Projecten	23
7.5.	Investerings.....	23
8.	Conclusies.....	24
8.1.	Resultaat	24
8.2.	Risico's en risicobeheersing	24
9.	Begrotingsoverzicht	26
10.	Oordeel Raad van Beheer.....	27

1. Inleiding

In de maand november van elk jaar ben ik gewoon om de begroting voor het komend jaar na vele overleggen met directeuren, controllers en overige adviseurs af te ronden. Begin december moet de conceptbegroting door Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, de Raad van Beheer en directeuren goedgekeurd zijn. Daarna wordt de begroting toegestuurd naar de wethouders van de gemeenten waarin wij scholen hebben. Zo ook dit jaar. Echter er is nu iets speciaals aan de hand. In 2018 hopen we een goedkeuring voor een fusie van de minister van Onderwijs te ontvangen. Dat betekent dan dat we samengaan met onze partner Spiritbasisscholen, waarmee we al jaren intensief mee samenwerken. Als dat allemaal bewaarheid wordt dan is dit de laatste begroting van de zelfstandige stichting Openbaar Onderwijs Primair. Er wordt wel een begroting gemaakt voor heel kalenderjaar 2018, waarbij we in beginsel ervan uit gaan dat er *geen* fusie plaatsvindt. Tegelijk stelt ook Spiritbasisscholen een begroting op volgens dezelfde lijnen als hoe wij werken. Op het moment van de fusie zullen beide begrotingen dan samengevoegd worden tot één nieuwe.

Graag vestig ik op deze plaats de aandacht op een aantal voor OOP belangrijke ontwikkelingen.

In 2018 zal de Brede school De Kersenboom een nieuw gebouw betrekken aan de Sportlaan in Plantage de Sniep. In de huidige drie schoolgebouwen groeit het kinderaantal in tal en last om met Vader Cats te spreken. We zien de nieuwbouw nu gestaag vorderen. Volgens de realisatiebouwkalender liggen de werkzaamheden precies op koers.

In Diemen Zuid is het startsein gegeven voor het proces dat zal leiden tot een nieuw schoolgebouw in Holland Park. De huidige basisschool De Venser krijgt daarin onderdak, samen met diverse vormen van opvang. Dat betekent ook een inhoudelijke transformatie voor die school, zodat het onderwijs goed aansluit bij de te verwachten nieuwe populatie, dus bij de nieuwe bewoners van Holland Park. We verwachten de oplevering van het nieuwe pand in schooljaar 2020-2021. Deze inhoudelijke en fysieke omwenteling zal ook zichtbaar worden gemaakt met een nieuwe naam voor deze school.

In Duivendrecht is OBS De Grote Beer aan het eind van 2017 volledig gevuld met leerlingen. We zijn op dit moment in overleg met de gemeente Ouder-Amstel met het zoeken naar oplossingen hoe we de instroom van meer nieuwe leerlingen nog een plek kunnen geven in en om de school. De groei is voornamelijk afkomstig door de verhuizingen van bewoners van de appartementen rondom de school. Voorrang hebben de kinderen, die in het postcodegebied van Duivendrecht en Diemen Zuid 3 wonen. Deze ontwikkelingen en nieuwbouw in de nabijheid van de school zullen de komende jaren tot het verder overvragen van de capaciteit van het pand.

Maar onze grootste zorg gaat uit naar het grote lerarentekort in de regio Groot-Amsterdam. De komende jaren zal nog een aantal leerkrachten met pensioen gaan. OOP is al sinds jaar en dag opleidingsschool voor de twee PABO's van Amsterdam. We begeleiden jaarlijks ongeveer 20 studenten in verschillende fases van hun studie tot leerkracht. Daardoor hebben we tot nu toe steeds op voldoende wijze vacatureplaatsen kunnen invullen, maar bij een kleine griep epidemie wordt de kwetsbaarheid zichtbaar. We hebben een vervangerspool van leerkrachten, maar dat blijkt bij dergelijke calamiteiten niet voldoende om aan de vraag te voldoen.

De financiële situatie van de stichting is onveranderlijk zorgelijk. Binnen de beperkte middelen zoeken wij zo veel mogelijk de ruimte om te investeren in nascholing voor het personeel, lesmateriaal en prettige gebouwen om in te werken en te leren. Kortom 2018 kan en zal een goed jaar worden voor leerlingen en personeel van Stichting OOP.

Alan Bains
Directeur-bestuurder

2. Algemeen

2.1. Stand van zaken

Stichting Openbaar Onderwijs Primair is het bestuur voor openbaar basisonderwijs in de gemeenten Diemen en Ouder-Amstel. De stichting bestuurt vijf basisscholen in Diemen en Duivendrecht. Eén van deze vijf basisscholen, De Kersenboom, is formeel onderdeel van De Venser.

Financieel gezien heeft onze stichting een aantal moeilijke jaren gekend. In 2015 hadden wij een positief resultaat van bijna € 50.000. Het jaar 2016 sloten wij af met een negatief resultaat van ongeveer € 40.000.

We stellen vast dat het weerstandsvermogen laag is: ruim 4%, waar dat wel bij ons risicoprofiel de passend geachte norm is. Met andere woorden: de stichting heeft een relatief klein eigen vermogen ten opzichte van de totale inkomsten. Een verdere daling, ten gevolge van negatieve exploitatie, beschouwen we als onwenselijk. Hierdoor kan een situatie ontstaan waardoor de stichting niet meer in staat is om risico's af te dekken.

Een en ander leidt tot de conclusie dat de stichting als geheel en de scholen afzonderlijk in de komende jaren binnen de totale bekostiging moeten exploiteren. Dit vraagt van alle betrokkenen een strakke begrotingsdiscipline. Ook vereist dit dat de administratie voor iedereen transparant is. Dit is essentieel om voldoende sturing te hebben op de uitgaven, en dus het in de hand houden daarvan.

Positief is dat de leerlingenaantallen binnen onze stichting al enkele jaren toenemen. Voor een groot deel wordt dit verzaakt door huizenbouw rond De Kersenboom, maar ook de andere scholen laten een toenemende instroom zien. Naast het feit dat dit gezien mag worden als waardering voor onze scholen, betekent dit ook dat de bekostiging toeneemt. In de gevallen dat er geen nieuwe groepen geformeerd moeten worden, betekent dat ook dat de school meer 'bewegingsruimte' in zijn budget krijgt.

In 2016 zijn wij gestart met een proces waarvan de verwachting is dat het leidt tot een samengaan van onze stichting met stichting Spiritbasisscholen. Hoewel op het moment van schrijven nog niet zeker is dat de fusie daadwerkelijk tot stand kan komen, is dat wel ons uitgangspunt. Desondanks gaat deze begroting uit van een zelfstandig bestaande stichting OOP gedurende het hele begrotingsjaar 2018. De opzet van de begroting van zowel Spiritbasisscholen als OOP wordt op dezelfde leest geschoeid en kan na fusie aan elkaar gekoppeld worden.

Afgezien van de fusie zal 2018 naar verwachting een druk jaar zijn voor onze scholen. De grote veranderingen zijn het gereedkomen van de nieuwbouw en de verhuizing van de Kersenboom, en daarnaast de voorbereidingen voor de nieuwbouw en verhuizing van OBS De Venser naar Holland Park. In 2018 gaan wij anticiperen op de nieuwbouw met in pandig een peuterspeelzaal, naschoolse en voorschoolse opvang. Onze vaste partner in dezen is KMN Kind&Co.

2.2. Visie en beleidskaders

Samen met Spiritbasisscholen hebben wij een strategisch beleidsplan opgesteld voor de periode 2016-2021. Hierin hebben wij de volgende kernwaarden en missie vastgelegd.

Missie

Op het fundament van onze kernwaarden staat onze missie. Onze missie is het antwoord op de vraag naar ons bestaansrecht. We dragen zorg voor duurzaam leren door boeiend onderwijs aan kinderen van 4-13 jaar én voor een doorgaande ontwikkeling vanuit de voorschoolse periode en naar het voortgezet onderwijs. Bij alle onze scholen staat het kind centraal. Wij kennen onze kinderen, wij weten wat ze nodig hebben, wij weten hoe we ze daarbij kunnen helpen. Wij maken hen bewust van hun kwaliteiten en talenten en helpen deze verder te ontwikkelen, zodat ze vol zelfvertrouwen hun toekomst tegemoet gaan.

Samen maken wij daarbij de volgende ambities waar:

- we geven Boeiend Opbrengstgericht Onderwijs dat gericht is
- op duurzaamheid en duurzaam leren
- er wordt verantwoordelijkheid genomen op alle niveaus
- iedereen wordt gezien en gehoord om zo samen te werken aan de persoonsontwikkeling
- het kind heeft invloed op het onderwijsleerproces

Deze missie willen wij realiseren onder het motto:

Bij ons leren we voor het leven

Kernwaarden

Onze kernwaarden zijn de grondbeginselen van hoe we willen zijn. De kernwaarden vertellen het verhaal van de manier waarop we -in ieder geval- binnen onze scholen willen werken. Het is aan ons allen deze kernwaarden uit te dragen en ernaar te handelen, elkaar erop aan te spreken en ze te delen met onze leerkrachten, ons ondersteunend personeel, leerlingen en hun ouders.

Onze kernwaarden zijn:

Samen

Respect

Duurzaamheid

Verantwoordelijkheid

Veiligheid

Samen staat voor de samenwerking die we zoeken. Wij geloven dat samenwerking veel oplevert als het gaat om het leren en de ontwikkeling van kinderen. In en tussen onze scholen stimuleren we zoveel mogelijk professioneel kapitaal van directeuren en leraren door te investeren in sociaal kapitaal: we creëren momenten waarop directeuren en leerkrachten elkaar ontmoeten en van elkaar kunnen leren. In het onderwijs op onze scholen speelt coöperatief leren een belangrijke rol in het leren van kinderen. Wij vinden dat door samen te leren, alle kinderen profiteren. De kans op hogere opbrengsten neemt daardoor toe. Tenslotte betekent dit ook dat wij invulling geven aan samenwerking met ouders. Dit is maatwerk. Hieraan wordt inhoud gegeven door de scholen afzonderlijk.

Respect vinden wij een belangrijke waarde. Respect betekent voor ons dat wij waardering voor de ander hebben en rekening houden met de ander. De kracht van deze waarde komt goed tot zijn recht, als we het concreet maken. Wij bedoelen dat wij in onze organisatie en op onze scholen respectvol willen omgaan met elkaar. Dat is iets waarop we aanspreekbaar zijn én iets waarop we elkaar aanspreken. Wij zoeken meer de dialoog en minder de discussie. Zo is respect voor ons een concreet uitgangspunt voor onze relaties met anderen en onze omgeving.

Duurzaamheid speelt een rol in veel facetten van een school. Wij vinden dat het leren van kinderen duurzaam moet zijn. Op onze scholen leren kinderen niet voor de toets, maar voor het leven. Daarbij streven we naar hoge opbrengsten door boeiend onderwijs. Dat vraagt van elke school en elke leerkracht heldere keuzes over (de inhoud van) het onderwijsaanbod en de manier waarop de school wil lesgeven (didactiek en pedagogiek). Daarbij zal de komende jaren een balans moeten worden gezocht tussen traditionele vak- en vormingsgebieden en die kennis, vaardigheden en inzichten die we inmiddels 21e-eeuwse vaardigheden zijn gaan noemen, integreren. Daarbij gaat het ook over het leren zorgen voor jezelf, elkaar en je omgeving. Leren systeemdenken speelt hierbij een belangrijke rol.

We willen dat kinderen zelfstandig zijn en daarbij *verantwoordelijkheid* laten zien voor zichzelf, hun medeleerlingen, de school en hun omgeving. Bij verantwoordelijk zijn, hoort dat je oog hebt voor elkaar en dat je respect hebt voor de eigenheid van de ander. We willen dat onze kinderen zich gekend en gezien voelen in onze scholen. Wij vinden het ook belangrijk dat kinderen steeds meer verantwoordelijkheid gaan nemen voor hun eigen leren, naarmate zij ouder worden.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich thuis voelen op onze scholen en zich veilig voelen om zo veel mogelijk te kunnen leren. Dat is geen eenvoudige opgave. Wij proberen binnen onze scholen een veilige omgeving te maken voor onze leerlingen en hun ouders en de medewerkers in onze scholen. *Veiligheid* betekent voor ons ook dat we in een open cultuur met elkaar samenwerken, waarin we zorgvuldig communiceren. Kinderen en volwassenen kunnen met plezier naar school gaan. We spreken daarvoor duidelijke gedragsregels af en spreken elkaar aan op gewenst en ongewenst gedrag. Dit wordt ondersteund door bovenschoolse regels en procedures.

2.3. Bekostiging en allocatie

Voor schoolbesturen in Nederland, en dus ook voor OOP, geldt een aantal algemene regels op basis waarvan de bekostiging wordt vastgesteld. Het voert te ver om die regels op deze plaats uitgebreid te behandelen. Wel is het voor het begrip van de begroting goed om enig inzicht te hebben in de opbouw.

Scholen ontvangen bekostiging, voornamelijk van het Rijk. Hiervoor is een aantal aspecten van belang:

- Vaste voet. Iedere school ontvangt een vast basisbedrag, ongeacht de omvang van de school.
- Leerlingentelling, T-1. De overige bekostiging wordt grofweg naar rato van het aantal leerlingen berekend. De leerlingen van 4 t/m 7 jaar oud brengen meer bekostiging op dan de leerlingen van 8 jaar en ouder.
- Gewichtleerlingen. Op grond van het opleidingsniveau van de ouders kan een leerling "zwaarder wegen" in de bekostiging. Hiervoor moet een ondergrens behaald worden.

Naast overheidsgeld ontvangen de scholen ook uit andere bronnen geld:

- Gemeentelijk geld. De gemeente Diemen subsidieert het bewegingsonderwijs voor 50% van de kosten. Dit is een doelsubsidie, dus niet vrij besteedbaar. Voor de bestrijding van onderwijsachterstanden keren zowel Diemen als Ouder-Amstel een bijdrage uit. Deze bijdragen staan nader beschreven in paragraaf 3.3.
- De gemeente Ouder-Amstel heft ook enkele doelsubsidies, waarover verder in dit stuk meer.
- Samenwerkingsverband. De samenwerkingsverbanden 'Passend Onderwijs', keren een vast bedrag per leerling uit voor basis- en aanvullende ondersteuning. Een en ander staat uitgewerkt in het hoofdstuk 'Passend Onderwijs'.
- Ouderbijdragen. Deze gelden worden -vrijwillig- door de ouders bijgedragen voor "extraatjes" zoals schoolreisjes. In de begroting nemen we deze bedragen altijd neutraal op, dat wil zeggen dat de geschatte inkomsten altijd gelijk zijn aan de geschatte uitgaven.

We gaan ervan uit dat alle bovenstaande bijdragen niet belangrijk zullen afwijken in 2018.

De Rijksbekostiging wordt, zoals hierboven opgemerkt berekend op basis van het leerlingenaantal 'T-1'. Dat wil zeggen dat de telling in het jaar voorafgaand aan het lopende jaar leidend is voor de bekostiging. Concreet: de bekostiging gedurende schooljaar 2017-2018 is gebaseerd op het aantal leerlingen op 1 oktober 2016. Dat heeft als gevolg dat een groeiende school (zoals bijvoorbeeld De Kersenboom) altijd relatief weinig bekostiging ontvangt.

In beginsel is het streven binnen onze stichting om de scholen zo veel als mogelijk autonoom te laten opereren. In onze visie leidt dit ertoe dat de scholen hun aanbod optimaal kunnen laten aansluiten bij de wensen van de ouders en de behoeften van de leerlingen.

Vanzelfsprekend zijn er ook beperkingen aan deze beleidsvrijheid. Deze zijn deels opgelegd door landelijke wet- en regelgeving, zoals de wet op het primair onderwijs en de cao, en deels binnen onze stichting vastgelegd.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- Functieboek: binnen de stichting is vastgelegd in welke functies personeel benoemd kan worden, en welke taken daarbij horen. Het functieboek is geactualiseerd in 2016 en in 2017. Daardoor lopen de functieboeken van zowel OOP als Spritbasisscholen nagenoeg synchroon.
- Exploitatie binnen de baten: van scholen binnen OOP wordt verwacht dat zij binnen de baten exploiteren. Met andere woorden: als uitgangspunt zijn er geen tekorten op schoolniveau. Alleen bij bijzondere omstandigheden zijn, na overleg met het bestuur, tekorten toegestaan.
- Afwijkingen hier op zijn mogelijk op grond van met name onderwijskundige overwegingen.
- Allocatie: het allocatiemodel van OOP kent scholen het budget toe zoals dat op basis van het leerlingaantal (T-1) door het Rijk wordt vastgesteld, toe. Hiervan wordt een deel afgetrokken als bijdrage voor de bovenschoolse kosten. Middelen vanuit het samenwerkingsverband en impulsmiddelen worden volledig aan de school ter beschikking gesteld.
- Als vuistregel wordt per 25 leerlingen 1 FTE onderwijzend personeel toegekend.
- De onderwijskundige inrichting van de scholen is de verantwoordelijkheid van de directeuren in afstemming met het team leerkrachten en de medezeggenschapsraad. Wel vraagt het bestuur de directeuren om uit efficiencyoverwegingen zo veel als mogelijk afstemming te zoeken in de aanschaf van lesmethodes en meubilair.
- Algemeen beleid: op een aantal terreinen (bijvoorbeeld toelating) heeft OOP algemeen beleid gevormd. De scholen moeten binnen deze kaders opereren.

2.4. Gezamenlijke inkoop

Een deel van de kosten binnen de stichting worden bovenschoolse gemaakt. Daarbinnen kan onderscheid gemaakt worden tussen overheadkosten en kosten voor gezamenlijke inkoop. Dat laatste zijn zaken die een school in principe ook los kan inkopen, maar die uit praktische overweging (bijvoorbeeld kostenbesparing) gezamenlijk gekocht worden.

- Bestuur en management, staf

Hierbij gaat het om de kosten die samenhangen met het besturen en organiseren van de organisatie en de ontwikkeling en uitwerking van beleid. Naar verwachting blijven deze kosten in het komende jaar vrijwel gelijk aan die in de begroting 2017.

- Beheerskosten

Hierbij denken we aan kosten voor het administratiekantoor, de accountant en de arbodienst. Ook deze kosten zullen niet (aanzienlijk) veranderen ten opzichte van de vorige begroting.

- Huisvesting

Voor het dekken van (toekomstige) onderhoudskosten heeft de stichting een speciale voorziening, een aparte spaarpot eigenlijk. De onderhoudsvoorziening is momenteel redelijk gevuld¹. Het idee is dat er jaarlijks en min of meer constant bedrag in gaat, zodat grote uitgaven, zoals voor het vernieuwen van dakbedekking, niet in één keer 'opgehoest' hoeven worden. In 2015 is de onderhoudsvoorziening eenmalig extra gevuld, zodat de dotatie (bijdrage) aan de voorziening in 2018 gelijk kan blijven.

2.5. Sturing en controle

We stellen vast dat de sturingsruimte voor het management binnen de organisatie beperkt is. Een belangrijk deel van de uitgaven ligt vast in personele verplichtingen (80%) en afschrijvingen. Personele lasten kunnen praktisch alleen worden beïnvloed als verloop zich aandient, door ervoor te kiezen om een vervanging anders in te vullen. Relatief eenvoudig te beïnvloeden zijn de materiële kosten per school, zoals de aanschaf van leermiddelen. Door gebruik te maken van collectieve inkoop kunnen de scholen hier mogelijk op besparen.

Om voldoende sturing te kunnen uitoefenen op de uitgaven die beïnvloedbaar zijn, hebben de directeuren de volgende handvatten nodig:

¹ De stand van de onderhoudsvoorziening was op 1 oktober 2017 €297.430.

- Inzicht in de actuele stand van de uitputting van de begroting
- Kennis en begrip om deze informatie juist te kunnen interpreteren

Het cijfermateriaal wordt geleverd door het administratiekantoor OOG Onderwijs en Jeugd. Periodiek ontvangen de scholen kwartaalrapportages, tussentijds kunnen zij via de internetapplicaties 'proactive' en 'exact' de boekhouding inzien. De afgelopen jaren zijn de directeuren bijgeschoold op het hanteren van deze tools. Wij merken dat dat tot grotere sturingskracht lager in de organisatie leidt.

3. In de scholen

Vanzelfsprekend vormen de scholen de kern van onze organisatie: daar wordt het onderwijs verzorgd. In dit hoofdstuk stippen we de belangrijkste ontwikkelingen per school aan. Voor meer details verwijzen we graag naar het jaarplan zoals dat per school opgesteld is.

3.1. Ontwikkelingen per school

a. Brede school 'OBS De Octopus'

De Octopus had op 1 oktober 2017 291 leerlingen: 162 in de leeftijdsgroep van 4 tot en met 7 jaar, 129 van 8 jaar en ouder. Het aantal leerlingen vertoont al een aantal jaren een stabiel aantal tussen 290 en 300. De leeftijdsopbouw binnen de leerlingen, geeft reden te verwachten dat in de toekomst weer groei zal plaatsvinden.

De school staat de komende jaren voor een aantal forse investeringen:

- De riolering veroorzaakt al een aantal jaren problemen en verzakkingen van het kleuterplein. Om de verzakkingen en andere problemen te repareren, en voor de toekomst te voorkomen begroot de school € 26.000 in totaal. Dit komt ten laste van de onderhoudsvoorziening.
- Het meubilair van alle groepen is aan het einde van zijn levensduur gekomen. Al een aantal jaren wordt geïmproviseerd om de aanschaf van nieuw meubilair uit te stellen. De schoolleiding wil de komende drie jaren gefaseerd nieuw meubilair aanschaffen, voor de onder-, midden- en bovenbouw. Jaarlijks betekent dit een investering van zo'n € 25.000, die in 20 jaar afgeschreven zal worden. In 2018 wordt de eerste tranche aangeschaft, te weten het meubilair voor de groepen 3 tot en met 5. In 2019 volgen de groepen 6 tot en met 8, in 2020 het meubilair voor de kleuters. Hetzelfde meubilair als op de Grote Beer gebruikt wordt, wordt ook voor de Octopus aangeschaft, zodat dit uitwisselbaar is.
- In 2017 is de vleugel die door de peuterspeelzaal, het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang gebruikt wordt, gerenoveerd voor rekening van KMN Kind & Co. In 2018 worden ten laste van de onderhoudsvoorziening 2 kozijnen en 2 zonneschermen gerenoveerd. Naar verwachting bedragen de kosten € 16.000. Dit komt ten laste van de onderhoudsvoorziening.
- De school investeert circa € 11.000 in de aanschaf van een kar met 30 chromebooks voor gebruik door de leerlingen. Deze investering wordt in 6 jaar afgeschreven.
- De methodes voor lezen en taal moeten worden vervangen. Beide gaat met een investering van totaal € 20.000 gepaard.

In de verdere toekomst, bij voorkeur in 2019 willen we het energiegebruik van de school verduurzamen door zonnepanelen op het dak te leggen. Hiervoor zal zo'n € 100.000 nodig zijn. Naast de verduurzaming, wat voor onze stichting een doel op zich is, verwachten wij hiermee de energierekening van zo'n € 35.000 aanzienlijk te kunnen verlagen. Wij hebben goede hoop dat de gemeente bereid is de benodigde investering mede mogelijk te maken via een vergelijkbare constructie zoals bij Noorderbreedte is toegepast.

Voor nascholing begroten we € 7.100. Dit gaat verdeeld naar BHV (€ 1.500), certificering van de schoolleiding (€ 1.600) en deelname aan de professionele leergemeenschappen (PLG's, € 4.000). De eerste twee zijn om verschillende redenen verplicht. Via de PLG's hopen we tot meer kennisuitwisseling en -verbreding binnen OOP en Spiritbasisscholen te komen.

Op hoofdlijnen ziet de begroting er als volgt uit.

	2017	2018
BATEN		
Rijksvergoedingen	€ 1.304.052	€ 1.348.353
Overige overheidsbijdrage	€ 21.590	€ 20.978
Overige baten	€ 86.112	€ 43.950
Totale baten	€ 1.411.754	€ 1.413.281
LASTEN		
Lonen en salarissen	€ 1.158.851	€ 1.101.341
Overige personele lasten	€ 13.500	€ 22.600
Totaal personele lasten	€ 1.172.351	€ 1.123.941
Afschrijvingen	€ 27.406	€ 31.574
Huisvestingslasten	€ 99.440	€ 99.800
Administratie- en beheerskosten	€ -	€ -
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€ 112.200	€ 72.762
Totale lasten	€ 1.411.397	€ 1.328.076
resultaat	€ 357	€ 85.205

b. OBS 'De Grote Beer'

De Grote Beer had op 1 oktober 2017 141 leerlingen in de leeftijdsgroep 4 tot en met 7 jaar, en 123 leerlingen van 8 jaar en ouder. In totaal zijn dat 264 leerlingen, een toename met 18 leerlingen ten opzichte van 2016. Momenteel heeft de school te maken met een sterke groei van het aantal leerlingen, als gevolg van demografische verschuivingen in de directe omgeving van de school. Het voedingsgebied is reeds verkleind tot alleen Duivendrecht en Diemen Zuid 3. Desondanks is het aantal leerlingen zodanig toegenomen dat de capaciteit van het totale gebouw volledig benut wordt, en in enkele groepen zelfs overschreden wordt. De naastgelegen Bekemaschool hanteert een leerlingenstop, waardoor alle 'nieuwe' leerlingen in de kleuterbouw door De Grote Beer opgenomen zullen moeten worden opgenomen.

De school staat de komende jaren voor een aantal investeringen:

- In verband met de groei van het aantal leerlingen is extra meubilair nodig. Deze kosten, naar verwachting € 10.600, worden binnen de reguliere systematiek afgeschreven.
- De school investeert circa € 11.000 in de aanschaf van een 2^o kar met 30 chromebooks voor gebruik door de leerlingen. Deze investering wordt in 6 jaar afgeschreven.
- De school heeft twee nieuwe methodes nodig, voor lezen (€ 15.000) en voor taal en spelling (€ 20.000). Hiervoor geldt een afschrijvingstermijn van 10 jaar. In 2019 verwachten wij de methode voor rekenen te moeten vervangen.

Voor nascholing begroten we in totaal € 14.250. Een belangrijk deel hiervan, € 5.000 besteden wij aan een traject waarmee wij de doorgaande (leer-)lijn tussen de groepen willen versterken. Ook versterking van het rekenonderwijs blijkt noodzakelijk. Hiervoor zijn wij reeds een traject gestart. Het deel van dat traject dat in 2018 valt, kost € 2.618.

De loonkosten van onze intern begeleider komen voor 50% ten laste van de middelen die wij voor passend onderwijs ontvangen vanuit het samenwerkingsverband Amstelronde. De verantwoording van die middelen vindt plaats aan het samenwerkingsverband.

Ter versterking van het taalonderwijs in het achterstandenbeleid maken wij gebruik van een kindcoach. De personele kosten hiervoor bedragen € 15.000 voor het cursusjaar 2017-2018.

Vanaf 1 augustus 2018 stopt de gemeentelijke subsidie voor de bestrijding van onderwijsachterstanden. Het personeelslid dat ten laste van deze subsidie aangesteld is, wordt opgenomen in de vaste formatie ten behoeve van de ondersteuning van de kleutergroepen. Over de inhoudelijke voortzetting van de beschrijving van achterstanden voert het schoolbestuur momenteel overleg met de gemeente.

Op hoofdlijnen ziet de begroting er als volgt uit.

	2017	2018
BATEN		
Rijksvergoedingen	€ 1.077.156	€ 1.159.644
Overige overheidsbijdrage	€ 20.500	€ 11.958
Overige baten	€ 50.380	€ 58.700
Totale baten	€ 1.148.036	€ 1.230.302
LASTEN		
Lonen en salarissen	€ 955.694	€ 987.943
Overige personele lasten	€ 7.781	€ 33.313
Totaal personele lasten	€ 963.475	€ 1.021.256
Afschrijvingen	€ 21.514	€ 27.589
Huisvestingslasten	€ 58.100	€ 71.700
Administratie- en beheerskosten	€ -	€ -
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€ 84.300	€ 84.300
Totale lasten	€ 1.127.388	€ 1.204.845
resultaat	€ 20.647	€ 25.457

c. Brede school 'OBS De Venser'

De Venser had de afgelopen jaren een dalend leerlingenaantal. Op 1 oktober 2017 telde de school 50 leerlingen van 4 tot en met 7 jaar, en 61 leerlingen van 8 jaar en ouder. Dat brengt het totaal op 111 leerlingen, een daling van 14. Voor een belangrijk deel van de leerlingen ontvangt de school geld op grond van de gewichtenregeling. Dit wordt ingezet voor de bestrijding van onderwijsachterstanden.

In 2016 is de school door de onderwijsinspectie als zwak beoordeeld. De verbeterpunten die de inspectie aanwees, worden door de school herkend en erkend. Dit heeft geleid tot een plan van aanpak, wat op moment van schrijven bijna voltooid is. Met dit verbetertraject hangen (in 2018) vooral nascholingskosten samen. Het totale nascholingsbudget bedraagt € 17.100. Naast het verbetertraject is dat € 1.600 voor de certificering van de schoolleiding. In verband met het verbetertraject worden weinig andere investeringen gedaan.

Wij verwachten dat de school in 2020 of 2021 verplaatst zal worden naar de nieuwbouwwijk Holland Park. Daarmee samenhangend verwachten wij voor de komende jaren een sterke stijging van het aantal leerlingen, afkomstig uit de nieuw te bouwen woningen. Dat betekent dat de populatie van de school sterk zal wijzigen. De school moet zich daaraan aanpassen, zowel fysiek als onderwijskundig.

Concreet betekent dit dat het bestaande gebouw gemoderniseerd moet worden, ten laste van de onderhoudsvoorziening. Vanaf het nieuwe schooljaar verwachten wij het team te moeten uitbreiden, met tenminste 1 fte. Voor de onderwijskundige heroriëntatie is begeleiding noodzakelijk. De totale kosten begroten wij op € 26.000. Ook trekken wij € 5.000 uit voor aansprekende informatievoorziening over onze school aan de nieuwe bewoners.

Op termijn zullen de inkomsten van de school naar verwachting toenemen, als gevolg van de verwachte toename van het aantal leerlingen. De personele kosten om deze groei op te vangen, komen altijd eerder, in verband met het T-1 financieringsmodel.

De school investeert in de aanschaf van een kar met 30 chromebooks voor gebruik door de leerlingen.

Momenteel maken een aantal externe partijen gebruik van ruimte in de school. Zij betalen daar ook huur voor. Hoewel dit over het algemeen positieve relaties zijn, waar alle betrokkenen baat bij hebben, zullen wij in 2018 deze verhuur moeten heroverwegen in het licht van de nieuwbouw.

Op hoofdlijnen ziet de begroting er als volgt uit.

	2017	2018
BATEN		
Rijksvergoedingen	€ 707.164	€ 649.249
Overige overheidsbijdrage	€ 9.863	€ 8.523
Overige baten	€ 47.490	€ 58.400
Totale baten	€ 764.517	€ 716.172
LASTEN		
Lonen en salarissen	€ 651.796	€ 679.772
Overige personele lasten	€ 4.750	€ 26.100
Totaal personele lasten	€ 656.546	€ 705.872
Afschrijvingen	€ 11.838	€ 12.742
Huisvestingslasten	€ 70.872	€ 83.192
Administratie- en beheerskosten	€ -	€ -
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€ 60.550	€ 65.400
Totale lasten	€ 799.806	€ 867.206
resultaat	€ -35.289	- € 151.033

d. Brede school 'OBS De Kersenboom'

De Kersenboom is formeel (vooralsnog) een dislocatie van De Venser, maar opereert als een volledig zelfstandige school. Dat betekent dat de bekostiging lager is dan voor een formeel zelfstandige school. OOP exploiteert deze school in gezamenlijkheid met Spiritbasis scholen, wat in de praktijk betekent dat Spiritbasis scholen een deel van de kosten draagt, maar ook personeel gestationeerd heeft.

De school groeit -al jaren- bijzonder hard. Dit jaar telt de school 170 kinderen tussen 4 en 7 jaar oud, en 81 van 8 jaar en ouder. In totaal zijn dit 251 leerlingen. Dat betekent een groei van 39 leerlingen ten opzichte van 2016.

In de zomervakantie van 2018 verhuist de school naar de nieuwbouw. De focus van de schoolleiding ligt dit jaar dan ook op de werkzaamheden die daarmee samenhangen. De inrichting van het nieuwe gebouw en het schoolplein komt deels voor rekening van de gemeente (circa € 250.000), het overige wordt door het schoolbestuur geïnvesteerd. In deze begroting rekenen we erop dat de school start met 13 groepen. Binnen de personele begroting is € 38.000 vrijgemaakt om een conciërge aan te stellen.

Vanwege de overstap naar een nieuw gebouw zijn veel 'ervaringscijfers' die we gebruiken bij het opstellen van de begroting, nog niet bekend. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan het energiegebruik en de schoonmaakkosten. We nemen aan dat deze vergelijkbaar zal zijn met die van OBS De Grote Beer. Speciale, eenmalige kosten die samenhangen met de verhuizing zijn het afvoeren van afgedankte inventaris (€ 5.000) en een openingsfeest voor ouders, team en leerlingen (€ 10.000).

De school pleegt in 2018 de volgende investeringen:

- Eerste tranche vervanging van de methoden voor zaakvakken, € 10.000.
- Aanschaf van een kleutermethode, € 500

- De school investeert circa € 11.000 in de aanschaf van een kar met 30 chromebooks voor gebruik door de leerlingen. Deze investering wordt in 6 jaar afgeschreven.

Het totale nascholingsbudget van de school bedraagt € 18.900. Hierbinnen is € 6.000 gereserveerd voor een traject over de missie en de visie van de school. Een bedrag van € 4.000 is nog niet specifiek bestemd, en is bedoeld voor om scholingsvragen van het personeel te kunnen honoreren.

Op hoofdlijnen ziet de schoolbegroting er als volgt uit.

	2017	2018
BATEN		
Rijksvergoedingen	€ 847.543	€ 1.016.051
Overige overheidsbijdrage	€ 13.776	€ 16.095
Overige baten	€ 25.970	€ 22.808
Totale baten	€ 887.289	€ 1.054.954
LASTEN		
Lonen en salarissen	€ 608.723	€ 743.084
Overige personele lasten	€ 195.932	€ 255.324
Totaal personele lasten	€ 804.655	€ 998.408
Afschrijvingen	€ 11.522	€ 37.987
Huisvestingslasten	€ 68.870	€ 85.520
Administratie- en beheerskosten	€ -	€ -
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€ 55.626	€ 72.458
Totale lasten	€ 940.673	€ 1.194.373
resultaat	- € 53.384	- € 139.419
aandeel Spiritbasisscholen (50%)	- € 26.692	- € 69.710
resultaat OOP	- € 26.692	- € 69.710

e. Brede school 'Noorderbreedte'

Noorderbreedte bestaat formeel uit twee scholen: oecum. De Duif (Spiritbasisscholen) en OBS 't Palet (OOP). Het totale aantal leerlingen daalde al enkele jaren als gevolg van demografische verschuivingen.

OBS 't Palet telt momenteel 202 leerlingen; 104 tussen de vier en zeven jaar oud, en 98 van acht jaar en ouder.

De afgelopen jaren is veel inzet gepleegd om de onderwijsprogramma's van Oecum. De Duif en OBS 't Palet nader tot elkaar te brengen, of in gezamenlijkheid te herzien. Dit heeft er min of meer automatisch ook toe geleid dat de begroting van beide delen steeds minder afzonderlijk te lezen is. Vrijwel alle kosten worden immers in gezamenlijkheid gemaakt, met het personeel als voornaamste uitzondering. De bekostiging wordt door het Rijk wel per school uitgekeerd. Een en ander leidt ertoe dat de besturen onderling een verrekening moeten plegen.

De eerste paar jaar van het gebruik van het nieuwe pand heeft aan het licht gebracht dat de exploitatie bovenmatig veel geld kost. Dat geldt met name voor het onderhoud en de schoonmaak. In de bouw zijn keuzes gemaakt die in de praktijk slecht bestand zijn tegen de aanwezigheid van zo'n 600 personen, waarvan 550 kinderen. Voor de reparatie van kranen en schuifdeuren verwachten wij in 2018 € 27.500 nodig te hebben. Dat is veel geld voor zo'n nieuw gebouw. De kosten van schoonmaak brengen wij terug door waarschijnlijk schoonmaakpersoneel in eigen dienst te nemen.

De school investeert dit jaar in:

- een nieuwe leesmethode, € 30.000
- een 3^e kar met 30 chromebooks, € 11.000

Het nascholingsbudget bedraagt € 26.300. Hierbinnen is € 10.900 begroot voor deelname aan de professionele leergemeenschappen, en de vervanging van personeel tijdens hun deelname.

Voor Noorderbreedte is het van belang of de bestuurlijke fusie tussen OOP en Spiritbasisscholen door kan gaan. Doorgang van deze fusie zou zowel de onderwijskundige als administratieve inrichting van de school aanzienlijk vereenvoudigen. Een concreet voorbeeld daarvan is dat onder de huidige regels, de klassenindeling nog moet aansluiten bij de inschrijving van de leerlingen. Kinderen van De Duif en 't Palet mogen niet samen in de klas zijn ingedeeld.

Op hoofdlijnen ziet de schoolbegroting er als volgt uit voor Noorderbreedte. Tevens maken we de splitsing voor 't Palet en De Duif inzichtelijk.

	2017	2018	2017	2018	2017	2018
	Noorderbreedte		De Duif		Palet	
BATEN						
Rijksvergoedingen	€ 2.307.710	€ 2.442.359	€ 1.447.977	€ 1.539.719	€ 859.734	€ 902.640
Overige overheidsbijdrage	€ 32.787	€ 38.963	€ 18.984	€ 24.674	€ 13.803	€ 14.289
Overige baten	€ 83.043	€ 42.050	€ 53.013	€ 26.961	€ 30.030	€ 15.089
Totale baten	€ 2.423.540	€ 2.523.373	€ 1.519.973	€ 1.591.354	€ 903.567	€ 932.019
		€ 0				
LASTEN		€ 0				
Lonen en salarissen	€ 2.009.883	€ 2.071.547	€ 1.316.453	€ 1.322.847	€ 693.429	€ 748.700
Overige personele lasten	€ 79.932	€ 54.450	€ 58.886	€ 34.911	€ 21.046	€ 19.539
Totaal personele lasten	€ 2.089.815	€ 2.125.997	€ 1.375.339	€ 1.357.758	€ 714.476	€ 768.239
		€ 0				
Afschrijvingen	€ 92.971	€ 87.512	€ 59.350	€ 56.109	€ 33.620	€ 31.403
Huisvestingslasten	€ 155.800	€ 143.396	€ 99.459	€ 91.939	€ 56.341	€ 51.457
Administratie- en beheerskosten	€ -	€ 0	€ -	€ 0	€ -	€ 0
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€ 176.213	€ 147.050	€ 112.490	€ 94.282	€ 63.723	€ 52.768
Totale lasten	€ 2.514.798	€ 2.503.956	€ 1.646.638	€ 1.600.089	€ 868.160	€ 903.867
		€ 0				
resultaat	- € 91.258	€ 19.417	- € 126.665	- € 8.735	€ 35.407	€ 28.152

3.2. Leerlingenaantallen

Het aantal leerlingen op onze scholen is een van de belangrijkste kengetallen waar de bekostiging op gebaseerd wordt. Vanaf 2015 vertoont het totale aantal leerlingen een groei. Deze groei is niet gelijk verdeeld over de scholen, maar wordt voornamelijk door De Kersenboom, en in mindere mate door De Grote Beer, veroorzaakt.

Op grond van de huidige leeftijdsopbouw van de leerlingen komen wij tot de volgende prognoses. Hierbij is geen rekening gehouden met (overmatige) zijinstroom.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
De Octopus	297	293	291	302	312	328	334
De Venser (exclusief Kersenboom)	141	124	111	111	107	98	91
BS De Kersenboom	173	209	251	284	312	336	349
't Palet (Noorderbreedte)	192	196	201	203	211	214	211
De Grote Beer	255	246	264	270	275	295	304
totaal OOP	1.058	1.073	1.120	1.169	1.217	1.272	1.288

We zien dat de groei van het aantal leerlingen in 2017 groter is dan in de jaren daarvoor. Dat betekent dat de reguliere bekostiging met ingang van het schooljaar 2018-2019 vrij aanzienlijk zal stijgen. Net als in eerdere jaren wordt het grootste deel van de stijging van het aantal leerlingen veroorzaakt door De Kersenboom. Het aantal leerlingen van de Grote Beer is nu al te hoog in vergelijking met de capaciteit van het gebouw. Dit zal groeien met de verwachte toename van het aantal leerlingen in de komende jaren.

Op het moment van schrijven verwachten wij een instroom van circa 80 leerlingen in onze scholen, in de loop van het schooljaar 2017-2018. Zo'n 50 leerlingen daarvan verwachten wij in 2018. Voor deze begroting gaan wij ervan uit dat dit leidt tot circa € 50.000 aanvullende bekostiging. Binnen de formatieberekeningen is rekening gehouden met de inzet van leerkrachten voor deze kinderen.

Ook voor de komende jaren verwachten we een toename van het aantal leerlingen op grond van de leeftijdsopbouw. De meeste van onze scholen hebben een grotere onderbouw dan bovenbouw. Als die trend aanhoudt, zal dat leiden tot hogere totale aantallen. Dit komt zowel door toegenomen populariteit als door woningbouw rond de scholen.

Grote onzekerheid bestaat over de toekomstige woningbouw rond De Kersenboom, De Grote Beer en De Venser, zowel in aantallen als in chronologie. Die woningbouw is nog niet in bovenstaande tabel verwerkt, waardoor het waarschijnlijk is dat de cijfers voor deze drie scholen een onderschatting van de realiteit zijn.

Vanaf het najaar van 2017 worden de woningen in het nieuwbouwproject Park Holland opgeleverd aan de bewoners. Gelet op de ligging van deze school, het gebrek aan ruimte op andere dichtbijgelegen scholen en de toekomstige verhuizing van de school naar Park Holland, ligt het in de verwachting dat de meeste kinderen die daar (gaan) wonen, ook naar huidige locatie van De Venser zullen gaan. Op de korte termijn wil de school investeren om ook voor die populatie een aantrekkelijke school te zijn.

Rond De Kersenboom zijn de afgelopen jaren al veel huizen gebouwd, met een sterke groei van het aantal leerlingen als resultaat. Naar verwachting wordt in 2018 gestart met de bouw van twee flats van enige omvang. Op het moment van schrijven is nog niet bekend wat de aard of het aantal van die woningen zal zijn, en dus ook niet of en hoeveel leerlingen uit deze flats zullen komen.

Op De Grote Beer zien we een sterk toenemende instroom uit de directe omgeving van de school. De Bekemaschool hanteert inmiddels een leerlingenstop, waardoor de extra leerlingen allemaal naar de Grote Beer zullen moeten gaan.

Zoals bekend is vanaf 2015 een verhoogd aantal vluchtelingen in ons land aangekomen. De kinderen onder hen verdienen uiteraard goed onderwijs en zijn in beginsel welkom op de scholen binnen onze stichting. Wel kan het nodig zijn dat voor hen extra voorzieningen worden geboden. In de eerste plaats gaat het dan om extra taallessen, en eventueel ook hulp bij het verwerken van oorlogstrauma's.

Op dit moment zijn in Diemen en Duivendrecht relatief weinig vluchtelingenkinderen aanwezig. De noodzaak voor extra voorzieningen is dus ook nog niet actueel. Mocht dat wel gebeuren, dan rekenen wij op vruchtbaar overleg met de betreffende gemeente.

3.3. Gemeenten

Stichting OOP opereert in twee gemeenten: Diemen en Ouder-Amstel. Beide gemeenten hebben op basis van de wet een externe toezichhoudende functie op onze stichting, in verband met het openbaar karakter. Concreet betekent dat deze begroting en ook het jaarverslag worden aangeboden aan de gemeenteraden.

Daarnaast vervullen de gemeenten een rol in het lokaal onderwijsbeleid en op huisvestingsgebied. Dit laatste element komt in hoofdstuk 5 aan de orde. Per gemeente zijn de belangrijkste regelingen de volgende.

Diemen:

- Bewegingsonderwijs: De gemeente Diemen draagt voor circa 50% bij in de salariskosten van vakleerkrachten bewegingsonderwijs. De andere helft wordt uit de reguliere bekostiging betaald. De bijdrage bedraagt € 37.669 in 2018 voor heel OOP.
- Diemen financiert tevens schoolsportdagen, 50 cent per leerling, totaal voor OOP gaat het om € 415,50.
- Voor alle scholen betaalt de gemeente mee aan de schoolbegeleiding € 27,91 per leerling. Voor OOP bedraagt dit € 23.190. Dit wordt besteed aan interne begeleiding.

In totaal draagt de gemeente Diemen op deze manier € 61.304,50 bij aan het onderwijs binnen onze scholen.

Ouder-Amstel:

- Bestrijding onderwijsachterstanden: de gemeente subsidieert, met het oog op de populatie van OBS De Grote Beer, de inzet van een kindcoach onderwijsachterstandenbeleid. Zij wordt ingezet bij de bestrijding van achterstanden op met name de taalvaardigheid. Hiermee is in 2018 een bedrag van circa € 12.000 gemoeid. Deze subsidie eindigt per 1 augustus 2018.
- Binnen het onderwijsbeleidsplan is er ruimte voor subsidies voor taakspel, leerorkest, OKC, programmeren in de hogere leerjaren en een combinatiefunctionaris. Niet alle onderdelen van het gemeentelijk onderwijsbeleid worden momenteel door OBS De Grote Beer toegepast dan wel ingevuld. Het belangrijkste waar de school gebruik van maakt is het achterstandenbeleid.

4. Bovenschoolse organisatie

4.1. Stand van zaken

De bovenschoolse organisatie van OOP bestaat uit een Raad van Beheer, een éénhoofdig bestuur (directeur-bestuurder) ondersteund door een managementassistent. Voor de uitvoering van een aantal taken en projecten worden externe specialisten ingehuurd.

Bovenschools wordt zeer nauw samengewerkt met stichting Spiritbasisscholen. Dit concretiseert onder meer in een gezamenlijk scholingstraject rond het thema "Natuurlijk Leren en Boeiend Onderwijs".

De leden van de Raad van Beheer ontvangen een kleine vergoeding conform de richtlijnen van het VTOI. Daarnaast beschikt de Raad van Beheer over een relatief klein budget voor de eigen administratieve ondersteuning, lidmaatschappen en professionalisering. Het totaalbudget voor de Raad van Beheer bedraagt € 13.500.

Enkele posten zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar, met name binnen de administratie- en beheerskosten. We hebben € 10.000 opgenomen voor juridisch kosten. We stellen vast dat verschillen van mening of inzicht vaker eindigen in een rechtszaak. Ook de kosten voor het administratiekantoor zijn gestegen, met name als gevolg van extra afname van diensten op personeelsgebied.

Het bovenschoolse budget bedraagt in 2018 € 843.066. De personele lasten bedragen € 320.625. De lasten administratie en beheer, waar onder de kosten voor het administratiekantoor, bedragen € 306.850.

De afname van de personele kosten wordt veroorzaakt doordat de directeur-bestuurder vanaf augustus met pensioen gaat. We gaan er van uit dat hij, in verband met de voorgenomen fusie, niet vervangen wordt.

	2017	2018
BATEN		
Rijksvergoedingen	€ 736.258	€ 751.298
Overige overheidsbijdrage		
Overige baten	€ 62.797	€ 91.767
Totale baten	€ 799.055	€ 843.066
LASTEN		
Lonen en salarissen	€ 330.647	€ 270.519
Overige personele lasten	€ 69.902	€ 61.500
Totaal personele lasten	€ 400.549	€ 332.019
Afschrijvingen	€ 1.318	€ 12.876
Huisvestingslasten	€ 90.000	€ 90.000
Administratie- en beheerskosten	€ 272.800	€ 306.850
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€ 14.000	€ 14.000
Totale lasten	€ 778.667	€ 755.745
resultaat	€ 20.388	€ 87.321

4.2. Organisatieontwikkeling

In 2015 zijn wij gestart met een proces waarin we de mogelijkheden tot fusie met Spiritbasisscholen hebben verkend. Momenteel zijn wij voorzichtig optimistisch gestemd over deze mogelijkheden. Gebleken is dat binnen beide stichtingen een breed draagvlak bestaat voor een fusie. Ook zijn de drempels in wet- en regelgeving rond een fusie in 2017 verlaagd, waardoor deze in ons geval niet onoverkomelijk hoeven

te zijn. Wij rekenen erop dat wij uiterlijk in het eerste kwartaal van 2018 toestemming voor de fusie ontvangen.

De kosten voor dit traject worden gezamenlijk door beide stichtingen gedragen. In deze begroting maakt OOP hier € 25.000 voor vrij. Deze kosten zijn in bovenstaande overzicht opgenomen binnen de administratie-en beheerskosten. Mocht de fusie geen doorgang vinden, dan vallen deze kosten vermoedelijk marginaal lager uit. Hoeveel lager, hangt af van welk alternatief voor de fusie gekozen wordt.

Vooruitlopend op de fusie zal een aantal praktische zaken met Spiritbasisscholen moeten worden gesynchroniseerd. Het meest concrete is dat wij ervan uit gaan dat de huidige directeur-bestuurder bij diens pensionering in augustus 2018 niet zal worden vervangen. Daarnaast houden we met ingang van het nieuwe schooljaar in de begroting rekening, met de benoeming van een hoofd personeelszaken, ten behoeve van zowel OOP als Spiritbasisscholen. Daarmee neemt de behoefte aan externe inhuur af. Netto betekent dit een afname van de bovenschoolse kosten.

5. Onderwijs

5.1. Kwaliteit

Het bestuur en de inspectie beoordelen de kwaliteit op de meeste scholen van OOP als voldoende. De uitzondering daarop wordt gevormd door De Venser. Daar heeft de inspectie in het voorjaar van 2016 geconstateerd dat het onderwijs niet het niveau heeft dat verwacht mag worden. Inmiddels is een uitgebreid verbetertraject opgesteld en in gang gezet. De focus in dit plan ligt op effectiever gebruik van de werktijd: de leerlingen en leerkrachten gebruiken hun tijd dus zinvoller. Een extra financiële inspanning wordt op dit moment voorzien voor (na-)scholing.

5.2. Interne kwaliteitsborging

Alle scholen binnen OOP werken nu een aantal jaren volgens de principes van opbrengstgericht werken. Dat betekent dat alle leerkrachten regelmatig analyses, waar nodig ondersteund door de IB'er, maken van de leeropbrengsten van de groep als geheel en van afzonderlijke leerlingen. Hierdoor hebben de scholen en de leerkrachten zicht op de gebieden waar verbetering nodig is.

Vanzelfsprekend zijn er ook kwaliteitsaspecten die niet op grond van de leeropbrengsten te signaleren zijn. Een voorbeeld hiervan is de tevredenheid van ouders, leerlingen en personeel of de sociale veiligheid in de school. Om deze aspecten in beeld te brengen (en te houden), nemen onze scholen regelmatig tevredenheidsenquêtes af.

5.3. Bewegingsonderwijs

OOP hecht waarde aan goed bewegingsonderwijs voor alle leerlingen. De gemeente Diemen deelt dit standpunt. Concreet uit zich dit in het feit dat voor de scholen in Diemen 50% van de loonkosten van het personeel dat bewegingsonderwijs verzorgt, door de gemeente wordt vergoed. De andere helft wordt betaald uit de reguliere Rijksbekostiging.

In Duivendrecht geldt deze regeling niet. Desondanks kiest OOP ervoor om de leerlingen van De Grote Beer even veel bewegingsonderwijs te bieden als op de andere scholen binnen het bestuur. De Grote Beer draagt uit de schoollumpsum de helft van de kosten hiervoor. De andere helft komt voor rekening van het bestuur.

5.4. Passend onderwijs

Vanaf 1 augustus 2014 is de wetgeving Passend Onderwijs in werking getreden. In algemene zin is het doel van passend onderwijs om voor zo veel mogelijk leerlingen een bij de ondersteuningsbehoefte van het kind aansluitend onderwijsaanbod te bieden. Dit geldt ook voor kinderen met een zwaardere ondersteuningsbehoefte, dat wil zeggen de kinderen die toelaatbaar zijn op het SBO en SO. Voor deze leerlingen blijft plaatsing op speciale onderwijsvormen mogelijk. Daarnaast is het mogelijk om met behulp van een zogeheten 'arrangement' deze leerlingen met aanvullende ondersteuning in het regulier basisonderwijs te bedienen.

Organisatorisch zijn de scholen in Diemen aangesloten bij het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen. Onze school in Duivendrecht is aangesloten bij samenwerkingsverband Amstelronde, gevestigd in Amstelveen. De werkwijze van beide samenwerkingsverbanden is in hoofdlijnen gelijk. Er is voor gekozen zo veel mogelijk geld ter beschikking te stellen aan de scholen. Hiermee kunnen de scholen de ondersteuning in de school versterken. Bij verwijzingen naar het SBO of SO betaalt de verwijzende basisschool alleen bij Amstelronde de bijbehorende kosten. Wel verschilt het bedrag per leerling tussen beide samenwerkingsverbanden.

Voor alle scholen binnen OOP, dus binnen beide samenwerkingsverbanden voeren wij het beleid dat per leerling € 128, het bedrag voor basiszorg, wordt toegevoegd aan het formatiebudget personeel. Hiermee financieren de scholen met name de interne begeleiding op schoolniveau en bovenschools. De overige middelen, zijn bestemd voor extra zorg. Dit bedrag verschilt per samenwerkingsverband.

Binnen Amsterdam-Diemen is het totale bedrag voor de extra zorg € 189, waarvan onderzoeken begeleidingstrajecten individuele leerlingen en groepen en leerkrachten wordt gefinancierd. Dit bedrag is per leerling, Voor Amstelronde is dat € 122. Daarnaast kan er bij dit Samenwerkingsverband op aanvraag extra begeleiding worden ingekocht.

In beginsel zijn de directeuren zelf verantwoordelijk voor de inzet van deze middelen. Middelen die niet worden besteed aan extra ondersteuning, worden opgenomen in een bestemmingsreserve (Diemen) dan wel een bestemmingsfonds (Duivendrecht), zodat zij herkenbaar beschikbaar blijven voor toekomstige inzet. De middelen, die het schoolbestuur ontvangt per jaar worden apart verantwoord naar het Samenwerkingsverband over inzet, omvang en bovenal doelmatigheid.

In samenwerking met het Pieter Nieuwlandcollege in Amsterdam hebben onze scholen sinds 2013 een traject ontwikkeld voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. De kinderen bezoeken 1 keer per maand de middelbare school en doen daar uitdagende projecten, bijvoorbeeld op het gebied van wiskunde en natuurkunde, filosofie en Nederlands, of ICT. De kosten hiervan, € 1800 per leerling, komen ten laste van het budget voor passend onderwijs van de (basis-)school en worden verantwoord aan het samenwerkingsverband.

In Diemen hebben de schoolbesturen voor alle scholen afspraken gemaakt over de realisatie van Passend Onderwijs. Hierbij gaat het zowel om aanname- en plaatsingsbeleid, als om de extra ondersteuning (inclusief overplaatsing van leerlingen) als om de financiën. De uitvoering wordt begeleid door de onafhankelijke adviseur Passend Onderwijs (APO). Deze APO werkt voor alle 4 de schoolbesturen in Diemen. Zij bespreekt regelmatig met iedere school de stand van zaken en adviseert concreet over de ondersteuning aan individuele leerlingen binnen Diemen. Vanaf 1 augustus 2016 is de APO in dienst getreden van OOP, ten behoeve van de vier schoolbesturen. Gelijkzeitig is de geldelijke bijdrage van het samenwerkingsverband aan de scholen verhoogd. Financieel zal dit geen gevolgen hebben. Er is een inleenovereenkomst met de andere betrokken schoolbesturen gesloten, waardoor de kosten gedeeld worden naar rato van het aantal leerlingen. De kosten voor 2018 zijn ongeveer 35 euro per leerling per jaar.

In 2017 heeft de eerste adviseur passend onderwijs aangekondigd afscheid te nemen. Op het moment van schrijven is nog geen opvolger benoemd. Wij gaan ervan uit dat de salariskosten niet wezenlijk zullen wijzigen. Ook de verdeling van kosten over de verschillende schoolbesturen zal niet veranderen ten opzichte van 2017.

6. Personeel en professionalisering

In het bestuursformatieplan wordt jaarlijks een planning gemaakt van de inzet van formatie en personeel in het komende jaar. De kosten die hier mee samenhangen, zijn deel van de begroting. Doordat het BFP op een ander moment vastgesteld wordt, kan in de begroting weinig gestuurd worden op de personeelskosten.

De algemene richtlijn binnen OOP is dat er ruimte is voor 1 fte onderwijsgevend personeel per 25 leerlingen. Als er kleinere groepen zijn binnen de school, moet dat in beginsel gecompenseerd worden door grotere groepen. Afwijkingen op deze regel zijn alleen in overleg met het bestuur mogelijk.

De personeelskosten in de begroting zijn gebaseerd op de loonkostenberekening voor 2017. Uit recente informatie van het Vervangingsfonds en het Participatiefonds is bekend geworden dat de premies die door deze fondsen worden berekend met ingang van 2018 zullen worden verhoogd. Ook het ABP heeft aangekondigd dat in 2018 de pensioenpremie (het werkgeversdeel) zal stijgen. Het ligt in de rede dat de premiestijgingen gevolgen zullen hebben voor de loonkosten. De berekening hiervan is echter een fijn samenspel van verschillende looncomponenten. Daarom valt op dit moment nog niet te zeggen wat de precieze gevolgen voor de loonkosten zullen zijn, noch in hoeverre de oplopende kosten in de Rijksbekostiging gecompenseerd zullen worden. Dit weten wij bij de publicatie van de nieuwe lumpsumtarieven, naar verwachting in april 2018.

6.1. Situatie

Op 1 oktober 2017 waren 97 personen in dienst van de stichting. Dit aantal is inclusief vervangers. Het personeelsbestand bestaat voor het grootste deel uit vrouwen (78), met een kleine minderheid mannen (19). Opmerkelijk genoeg is het aandeel mannen binnen de leeftijdsgroepen tot 35 jaar hoger (28%) dan binnen het totale personeelsbestand.

De leeftijdsopbouw binnen de stichting ziet er als volgt uit:

Leeftijd	Aantal
18 tot 25 jaar	4
25 tot 35 jaar	28
35 tot 45 jaar	21
45 tot 55 jaar	15
55 en ouder	29
totaal	97

We zien dat het grootste segment binnen de leeftijdsverdeling 55 jaar en ouder is: 29 personen. Deze groep zal de komende jaren met pensioen gaan, dat zal op relatief korte termijn leiden tot een vrij omvangrijke vervangingsvraag.

6.2. Vervangers en werving

Zoals hiervoor gesignaleerd verwachten wij in de komende jaren een omvangrijke vervangingsvraag in verband met pensionering. Daarnaast heeft ieder schoolbestuur uiteraard met regelmaat te maken met ander natuurlijk verloop en vervanging ten gevolge van ziekte. Zoals bekend is het aantal pabo-studenten al een aantal jaren te laag om landelijk gezien te kunnen voldoen aan de vervangingsvraag. Een lerarentekort is een logisch gevolg. Dit kan ook op korte termijn betekenen dat wij niet alle vervangingen meer kunnen garanderen. OOP moet dus zorgen dat zij een aantrekkelijke werkgever is, zodat leerkrachten graag op onze scholen willen werken.

Vanaf schooljaar 2016-2017 heeft OOP samen met Spiritbasisscholen een vervangerspool. Hierin krijgen (jonge) leerkrachten een tijdelijke aanstelling voor de duur van een jaar tussen 0,6 en 1,0 fte. In totaal worden dit 8 arbeidsplaatsen. Deze leerkrachten vervullen zo veel mogelijk de vervangingsvraag ten gevolge van verzuim. Er is dus geen aansluiting meer tussen de vervangingsvraag en de aanstellingsduur. Hierdoor hebben de betrokkenen meer zekerheid.

Gelijktijdig is de aanstelling in deze pool een manier om te kijken of de samenwerking met de leerkracht in kwestie bevalt. Is dat het geval, dan komen de pool-leerkrachten als eerste in aanmerking als er vacaturruimte in de vaste formatie ontstaat. In die zin is de vervangerspool dus ook te zien als een voorportaal voor een vaste baan.

Een belangrijk voordeel van werken met de vervangerspool is dat de beperkingen van de wet werk en zekerheid (wwz) worden ondervangen. Daarnaast hebben OOP en Spiritbasisscholen samen meer zicht en grip op de kwaliteit van de vervangers. Tenslotte, maar niet in het minst, is de pool een goede manier om een aantrekkelijke werkgever te zijn.

6.3. Verzuim

De laatste jaren had OOP relatief hoog ziekteverzuim. Met name het langdurig verzuim (langer dan 43 dagen) was structureel hoog. Dit verzuim werd veroorzaakt door een relatief klein aantal personen die bijzonder lang verzuimden. Van enkele van deze mensen is inmiddels vastgesteld dat een terugkeer in het onderwijs als leerkracht niet tot de mogelijkheden behoort.

Verzuim is in de eerste plaats vervelend voor de betrokkene. Daarnaast betekent het een onderbreking in de continuïteit van het onderwijs: de vaste leerkracht wordt vervangen door iemand die de kinderen minder goed kent. Ook kost het vaak bovenmatig veel energie van de schoolleiding om een goede vervanger te vinden. Tot slot brengt hoog verzuim ook extra kosten met zich mee: boven een bepaalde drempel brengt het vervangingsfonds een 'malus' in rekening. Er zijn dus verschillende redenen om het verzuim zo veel mogelijk te beperken.

We registreren het verzuim in vier categorieën: kort, kort middel, lang middel en lang. Het percentage geeft het deel van de totale beschikbare werktijd weer, waarvoor iemand ziekgemeld is. Zwangerschap is geen ziekte en is dus ook niet in dit verzuimcijfer opgenomen. Per ziekmelding wordt het personeelslid een keer opgenomen in deze statistieken. Iemand die bijvoorbeeld 44 dagen ziek is, telt dus uitsluitend mee in de categorie 'lang middel', hoewel hij of zij uiteraard eerder 'kort' en 'kort middel' doorlopen heeft. De kolom 'totaal' is de som van alle verzuimcategorieën per school. De totalen voor de hele stichting tellen niet op, omdat de scholen niet even groot zijn.

De meldingsfrequentie geeft aan hoe vaak een personeelslid zich (gemiddeld) in het schooljaar ziekgemeld heeft. De verzuimduur geeft aan hoe lang iemand gemiddeld ziek is, in dagen. Een lage meldingsfrequentie en hoge verzuimduur correspondeert dus met een beperkt aantal personeelsleden die lang ziek zijn.

In de administratie wordt geen onderscheid gemaakt tussen wel en niet werk gerelateerd verzuim. Vaak is dat onderscheid ook niet echt duidelijk te maken, bijvoorbeeld omdat zowel de werk- als de thuissituatie van invloed zijn. Uiteraard speelt dat vooral een rol bij psychosociale klachten, hoewel het ook denkbaar is dat bijvoorbeeld rugklachten het gevolg zijn van een slechte werkplek en een versleten matras.

	Kort 0-8	Kort Middel 8-43	Lang Middel 43-366	Lang > 366	Totaal	Meldings- frequentie	Verzuim- duur
OBS De Octopus	1,13%	0,64%	0,54%		2,31%	1.28	12,76
OBS De Grote Beer	0,14%	0,30%	12,45%		12,89%	0.44	78,08
OBS De Venser	0,42%	1,04%	1,67%	18,26%	21,39%	0.90	30,61
BS De Kersenboom	0,79%		2,54%		3,33%	1.21	9,14
OBS 't Palet	0,40%	0,67%	0,52%	9,11%	10,69%	0.98	11,86
Bestuursbureau (staf)	0,28%				0,28%	0.34	4,25
Bestuur			42,19%		42,19%	1.00	154,00
Totaal	0,57%	0,46%	3,73%	3,94%	8,70%	0.92	23,40

Bovenstaande tabel toont het verzuim per school in schooljaar 2016-2017. We zien dat het verzuim over het geheel vrij hoog is, op sommige scholen zelfs erg hoog. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door een relatief klein aantal personeelsleden dat erg lang ziek is. Met deze mensen zijn individuele trajecten in gang gezet. Dit geldt ook voor personeelsleden die zich relatief vaak voor korte duur ziekmelden.

Samen met de arbodienst hebben wij een traject ingericht waarbij de oorzaak van het verzuim verder in kaart gebracht is. Het algemene doel is om mensen naar vermogen te laten werken, en hen te helpen om op een (blijvend) gezonde manier hun werk te doen.

6.4. Nascholing

De nascholing is een traject wat elke jaar voor elk team terugkomt. De afgelopen 3 jaar zijn alle teams met het gezamenlijke bovenschoolse nascholingstraject bezig geweest. Dit werd verzorgd door Natuurlijk Leren en Boeiend Onderwijs. Van daaruit zijn de laatste bevindingen in onderwijsland met alle leerkrachten gedeeld. In 2017-2018 is elk schoolteam vanuit deze opzet de nadruk aan te leggen op groepsgewijze nascholing rond thema's die zij zelf gekozen hebben. Overigens steeds weer als team geheel. In de verschillende stukjes over de scholen is hier een en ander over terug te vinden. Daarnaast is het de bedoeling om in de PLG's waar al eerder in deze begroting over is gesproken, ervaringen en informatie tussen de verschillende teams te bespreken opdat kennis en ervaring en studies rond de verschillende onderwerpen met elkaar gedeeld worden. Dit om kennis en ervaringen te verbreden en te verdiepen.

In ons strategisch beleidsplan 2016-2021 staan voor de verschillende scholen de targets en opbrengstverwachtingen geformuleerd.

Daarnaast is individuele scholing ook mogelijk in overleg tussen het personeelslid en de leidinggevende. Ook deze nascholing dient altijd binnen de schoolontwikkeling te passen.

7. Huisvesting en onderhoud

7.1. Stand van zaken

In de afgelopen jaren is de huisvesting van OBS De Grote Beer, OBS 't Palet (beide nieuwbouw) en OBS De Octopus (renovatie, uitbreiding en nieuwbouw) geactualiseerd. Voor BS De Kersenboom verwachten wij in de zomer van 2018 de oplevering van een nieuw gebouw.

De kwaliteit van de gebouwen is over het algemeen voldoende tot goed.

Voor OBS De Venser zal de komende jaren nieuwbouw worden gerealiseerd binnen de nieuw te bouwen woonwijk 'Holland Park'. Hoewel de besluitvorming hierover nog niet voltooid is, rekenen wij op korte termijn op een groen licht. Dat betekent ook dat wij het onderhoud en de investeringen in het bestaande pand tot een minimum beperken.

De capaciteit van de gebouwen is voldoende voor BS De Kersenboom, OBS De Octopus, OBS De Venser en BS Noorderbreedte (OBS 't Palet). Meer zorgelijk is de situatie op OBS De Grote Beer. Voor beide situaties is het bestuur in gesprek met de betreffende gemeente. Voor OBS De Grote Beer en de aangrenzende RKBS Bekemaschool (ASKO) is de instroom van nieuwe leerlingen hoger dan werd verwacht. De Bekemaschool heeft inmiddels een opnamestop in de onderbouw afgekondigd. Wij willen zo'n maatregel niet moeten nemen voor OBS De Grote Beer, maar we zien wel dat de bovengrens van de capaciteit van het gebouw in zicht komt. De verwachting is dat de komende jaren veel nieuwe gezinnen zich in de directe omgeving van de school zullen vestigen. Als er niets gebeurt, kunnen die kinderen niet op OBS De Grote Beer geplaatst worden.

7.2. Planmatig onderhoud

Voor het planmatig onderhoud heeft het bestuur een voorziening, waaraan jaarlijks een vast bedrag (€ 90.000) toegevoegd wordt. Deze voorziening is vergelijkbaar met een grote spaarpot, met een vastgestelde bestemming. Hiermee worden pieken in de onderhoudsuitgaven opgevangen.

Vanaf 2015 zijn schoolbesturen in Nederland financieel verantwoordelijk voor vrijwel al het onderhoud aan de schoolgebouwen. Voorheen was dit een verantwoordelijkheid die voor een groot deel bij de gemeente lag. Dit geldt dus ook voor OOP. In 2017 onderzochten wij of, en op welke manier, het wenselijk is om onderhoudsactiviteiten af te schrijven. Dit komt dan (gedeeltelijk of geheel) in de plaats van de hierboven beschreven systematiek van toevoegingen aan een voorziening.

Momenteel bevinden onze nieuwe gebouwen zich in een goede staat van onderhoud, mede als gevolg van de vernieuwingsslag die de laatste jaren heeft plaatsgevonden. Het moge duidelijk zijn dat relatief nieuwe gebouwen nog weinig groot onderhoud nodig hebben.

Voor BS De Kersenboom verwachten wij de oplevering van het nieuwe gebouw medio 2018. In 2017 is besloten dat ook voor OBS De Venser nieuwbouw gerealiseerd gaat worden, en wel in de nieuwe wijk Holland Park. Omdat voor deze scholen het einde in zicht is van het gebruik van de huidige gebouwen, is het niet meer rendabel om groot onderhoud uit te voeren. Vanzelfsprekend wordt het noodzakelijk onderhoud nog wel gepleegd.

We zien dat veel van de nieuwe gebouwen onderhoudsgevoeliger zijn dan de oude gebouwen. Met name geeft het gebouw van brede school Noorderbreedte veel aanleiding tot zorg. Nu het gebouw enkele jaren in gebruik is, stellen wij vast dat het pand erg kwetsbaar is. Hierdoor is het zijn de kosten voor klein onderhoud en schoonmaak beduidend hoger dan wat bij een gebouw van deze omvang en leeftijd verwacht mag worden.

7.3. Dagelijks onderhoud

Het dagelijks onderhoud (klein onderhoud) verloopt via het schoolbudget. Hierbij moet worden gedacht aan kleine reparaties, die onder directe regie van de school worden uitgevoerd. Voor alle scholen gezamenlijk gaat het om een bedrag van € 50.000.

7.4. Projecten

Het meubilair van OBS De Octopus zal in 2018, 2019 en 2020 grotendeels worden vervangen. Dit vraagt een investering van, naar verwachting, € 25.000 per jaar Dit bedrag wordt conform de bestaande systematiek afgeschreven. De kosten worden daardoor verspreid in de komende jaren zichtbaar in de exploitatie.

ICT

Sinds 2017 werken de scholen 'in de Cloud'. Dat wil zeggen dat hun gegevens op een externe server opgeslagen zullen worden. Hierdoor wordt het eenvoudiger om een deel van het werk thuis te doen, informatie met elkaar te delen en samen met collega's aan een document te werken.

De kosten die hier mee samenhangen komen ten laste van het schoolbudget en bedragen € 9 per jaar, per leerling. Hiermee vervalt de noodzaak om eigen servers aan te schaffen en te onderhouden.

Per school neemt de inzet van ICT de laatste jaren een hoge vlucht. Dat zien we terug in de toenemende aanschaf van tablets en chromebooks. Deze worden per school binnen de bestaande systematiek afgeschreven. De kosten zien we in deze begroting dus terug als (stijgende) afschrijvingslasten.

7.5. Investerings

Zoals in hoofdstuk 3 aangegeven plegen de scholen investeringen. Hier geven wij een verkorte samenvatting, met de bijbehorende bedragen en afschrijvingstermijnen.

School	Item	Bedrag	Afschrijvingstermijn	Afschrijving/ jaar
Octopus	Meubilair	€ 25.000	20	€ 1.250
Octopus	ICT	€ 11.000	6	€ 1.833
Octopus	Methodes	€ 20.000	10	€ 2.000
Grote Beer	Meubilair	€ 10.600	20	€ 530
Grote Beer	ICT	€ 11.000	6	€ 1.833
Grote Beer	Methodes	€ 35.000	10	€ 3.500
Venser	ICT	€ 11.000	6	€ 1.833
Kersenboom	Methodes	€ 10.500	10	€ 1.050
Kersenboom	ICT	€ 11.000	6	€ 1.833
Noorderbreedte	Methodes	€ 30.000	10	€ 3.000
Noorderbreedte	ICT	€ 11.000	6	€ 1.833
<i>Totaal</i>		<i>€ 186.100</i>		<i>€ 20.495</i>

De afschrijvingslasten zijn zichtbaar binnen de exploitatiebegroting. Vanzelfsprekend moet de leverancier wel in een keer betaald worden. Deze rekening wordt voldaan uit de algemene middelen van de stichting. Die middelen worden door de afschrijvingen gedurende het gebruik weer aangevuld. Er wordt over deze 'gespreide betaling' geen rente in rekening gebracht.

Wij hanteren een liquiditeitsbegroting, die met enige regelmaat bijgewerkt wordt. Mede op grond daarvan bepalen wij op welk moment de investeringen gedaan kunnen worden. Zo verzekeren wij ons ervan dat ook aan (andere) betalingsverplichtingen, zoals de salarissen voldaan kan worden.

8. Conclusies

De afgelopen jaren is de financiële positie van de stichting stabiel, maar zorgelijk. In 2016 boekte de stichting een negatief resultaat van € 45.000. Het eigen vermogen bedroeg op 1 januari 2017 € 243.500. Het weerstandsvermogen bedroeg op 1 januari 2017 4,2%. Vrij vertaald betekent dit dat de stichting erg weinig vet op de botten heeft. Er is weinig ruimte om tegenvallers op te vangen, wat een goede beheersing van zowel de kosten als de risico's vraagt. Dat de positie verbeterd is, zegt dus meer over het verleden dan over het heden.

Het aantal leerlingen op onze scholen stijgt, en -met enige vertraging- stijgen dus ook de inkomsten. Omdat veel scholen lang relatief kleine klassen hadden, kan deze groei grotendeels worden opgevangen binnen de bestaande groepen.

8.1. Resultaat

De begroting 2018 eindigt op € 5.391 positief. Mede gezien de financiële geschiedenis van de stichting beoordeelt het bestuur dit resultaat als een ondergrens van het acceptabele. De stichting kan zich eigenlijk niet veroorloven om de begroting te overschrijden. Dit vraagt van alle betrokkenen een strakke begrotingsdiscipline, ook op de scholen waar een positief begrotingsresultaat gepresenteerd is.

8.2. Risico's en risicobeheersing

We verdelen de risico's onder in personeel, leerlingen, gebouwen en financiën.

Personeel:

Zowel het aantal personeelsleden als de gemiddelde leeftijd daalt. Het belangrijkste risico op personeelsgebied is voor OOP het (reeds merkbare) lerarentekort. Steeds dringender merken wij dat het soms moeilijk is, zeker vergeleken met het zeer nabije verleden, om invallers en nieuw personeel te vinden. Wij verwachten dit risico enigszins te ondervangen door onze hechte samenwerking met de pedagogische academies en met onze vervangingspool in samenwerking met Spiritbasisscholen. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan de situatie ontstaan dat groepen samengevoegd of in het ernstigste geval naar huis gestuurd moeten worden.

Ook het ziekteverzuim blijft een risico voor OOP. Ondanks inspanningen blijft het verzuim relatief hoog, wat de vraag naar vervangers uiteraard hoger maakt. Tot nu toe lukt het wel om vervangers te vinden, maar het risico bestaat dat dit in de nabije toekomst niet meer lukt. Ook financieel is er een risico: hoog verzuim kan leiden tot een malus van het Vervangingsfonds.

In de periode 2012-2015 werd het onderwijs met regelmaat geconfronteerd met stijging van de pensioenpremies. Hierdoor stegen de personeelskosten onbeheersbaar, zonder dat dit in de bekostiging (volledig) werd gecompenseerd. Voor 2018 hebben we vernomen dat de kosten voor het Vervangingsfonds, het Participatiefonds en het ABP zullen toenemen door vergrijzing en afkeuring van personeel in heel Nederland. De extra kosten die hier mee samenhangen zijn op dit moment nog niet helder in beeld. Als ook deze premiestijgingen niet (volledig) in de bekostiging worden gecompenseerd, neemt de vrije ruimte binnen het budget van de stichting en de scholen verder af.

Een speciaal personeel risico betreft de directeur-bestuurder. In 2018 gaat hij met pensioen. Deze begroting voorziet niet in zijn vervanging. Mocht de fusie met Spirit geen doorgang vinden, dan wordt het afhankelijk van het alternatief voor de fusie- weldegelijk nodig om een nieuwe directeur-bestuurder te werven en aan te stellen. Vanzelfsprekend betekent dat ook een aanzienlijke toename van de personele kosten. De meerkosten bedragen dan maximaal €35.000. Opgemerkt moet worden dat dit sterk afhankelijk is van de alternatieve samenwerkingsvorm tussen OOP en Spiritbasisscholen.

Leerlingen:

Over het algemeen zien wij een stijgende trend in het aantal leerlingen. Op De Venser baart het aantal leerlingen echter zorgen. De nieuwbouw in Holland Park zal moeten leiden tot groei van het aantal

leerlingen op die school. In het algemeen stellen wij vast dat groepen met minder leerlingen dan waar de stichting bekostiging voor ontvangt, op de lange duur niet houdbaar zijn. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat de scholen wel aantrekkelijk voor ouders moeten zijn, om groei mogelijk te maken.

Gebouwen

De onderhoudskosten van de nieuwe gebouwen blijken in de praktijk soms sterk af te wijken van de verwachtingen tijdens de bouw. Dit geldt met name voor Noorderbreedte. Het risico bestaat dat ook het gebouw voor De Kersenboom, en op langere termijn voor De Venser, dergelijke tegenvallers 'ingebouwd' blijkt te hebben.

Financiën

Zoals eerder opgemerkt heeft de stichting weinig marge om financiële tegenvallers op te vangen. Dit vraagt van alle betrokkenen een strakke begrotingsdiscipline. Dat begint bij inzicht in de begroting en exploitatie. Het bestuur hoopt dat inzicht met deze begroting te vergroten.

Het eerste talent van veel schoolleiders ligt niet op financieel vlak. Anders waren deze mensen geen schoolleider, maar boekhouder of controller geworden. Binnen OOP is dat niet anders. Dat betekent dat de schoolleiders de verantwoordelijkheid hebben om zich goed te laten ondersteunen en adviseren, zodat zij hun inhoudelijke ambities op een financieel verantwoorde wijze kunnen waarmaken.

9. Begrotingsoverzicht

Onderstaand overzicht toont de hoofdlijn van de stichtingsbrede begroting, in vergelijking met de begrotingen voor de afgelopen twee jaren. Als eerste valt op dat zowel de baten als de lasten een stijgende lijn vertonen. Dat hangt primair samen met de toegenomen aantallen leerlingen. Daarnaast hebben vooral cao-afspraken geleid tot stijgingen van zowel de loonkosten als hogere bekostigingstarieven.

Omschrijving	begroot	begroot	begroot		verschil
	2018	2017	2016		2018 t.o.v. 2017
BATEN					
Rijksvergoedingen	€ 5.827.235	€ 5.531.907	€ 5.070.774		€ 295.328
Overige overheidsbijdrage	€ 71.845	€ 79.532	€ 68.918		€ -7.687
Overige baten	€ 290.714	€ 302.779	€ 255.044		€ -12.065
Totale baten	€ 6.189.794	€ 5.914.218	€ 5.394.736		€ 275.576
LASTEN					
Lonen en salarissen	€ 4.531.359	€ 4.411.480	€ 4.058.479		€ 119.879
Overige personele lasten	€ 418.376	€ 312.911	€ 282.995		€ 105.465
Totaal personele lasten	€ 4.949.735	€ 4.724.391	€ 4.341.474		€ 225.344
Afschrijvingen	€ 154.171	€ 107.218	€ 93.767		€ 46.953
Huisvestingslasten	€ 481.669	€ 443.623	€ 416.157		€ 38.046
Administratie- en beheerskosten	€ 306.850	€ 272.800	€ 224.550		€ 34.050
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	€ 361.688	€ 390.398	€ 363.618		€ -28.710
Totale lasten	€ 6.254.113	€ 5.938.430	€ 5.439.565		€ 315.683
Rentebaten	€ 0	€ 0	€ 1.000		€ 0
Bijdrage Sprit inzake Kersenboom	€ 69.710	€ 26.692	€ 51.969		€ 43.018
resultaat	€ 5.391	€ 2.480	€ 8.139		€ 2.911

10. Oordeel Raad van Beheer

Bij het beoordelen van de begroting voor 2018 is de Raad van Beheer uitgegaan van de daaraan ten grondslag liggende beleidsstukken en door ons geformuleerde uitgangspunten. Concreet betekent dit dat wij het beleidsdeel van de begroting hebben getoetst aan het bestuurlijk toetsingskader.

Bij de totstandkoming van het beleidsrijke deel van de begroting hebben wij als klankbord gefungeerd voor de bestuurder. Het opstellen van de begroting op zich is een verantwoordelijkheid van de bestuurder.

Wij hebben geconstateerd dat het beleidsrijke deel van de begroting aansluit bij de visie van Stichting OOP. Het cijfermatige deel van de begroting is een uitvloeisel hiervan.

Het is verheugend om te zien dat de deskundigheidsbevordering van de teams van stichting OOP een vanzelfsprekend onderdeel uitmaakt van de dagelijkse praktijk en dat in de begroting hiervoor de noodzakelijke ruimte is vrijgemaakt.

Het is bemoedigend dat de begroting voor 2018 een positief saldo vertoont. De marges zijn erg smal. Maar de invloed van stichting OOP op de inkomsten is zeer beperkt. Met name de aanpassingen die het rijk doorvoert aan de bekostigingskant zijn soms slecht te voorspellen c.q. te kwantificeren. Er is sprake van groei bij stichting OOP. Maar dat betekent ook dat de kosten voor de baten uitgaan: eerst moeten er door de stichting kosten worden gemaakt en pas na verloop van tijd ontvangt stichting OOP hiervoor de inkomsten. De bestuurder houdt deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en stemt dit ook regelmatig met de hele Raad van Beheer af. De randvoorwaarde dat de kwaliteit van het onderwijs voorop moet staan is nog steeds van kracht en ook hieraan voldoen de aan deze begroting ten grondslag liggende documenten zoals de schoolplannen.

Stichting OOP heeft een aantal turbulente jaren achter de rug met scholenbouw, perikelen rond het uitblijven van woningbouw, invoering passend onderwijs en dergelijke. De bestuurder en de schoolleiders zijn er in geslaagd kwalitatief goed onderwijs te blijven bieden ondanks de budgettaire problemen.

Het lijkt erop dat er enige rust in de organisatie gaat komen. De samenwerking met stichting Spirit is nu ook juridisch een eind op streek en mogelijkere wijs betekent dit medio 2018 een volledige integratie van beide stichtingen. Ultimo 2018 beschikken alle scholen van Stichting OOP over een nieuw, modern schoolgebouw, met uitzondering van De Venser waarvan de oplevering van de nieuwbouw is voorzien voor schooljaar 2020-2021.

Ten slotte willen wij onze waardering uitspreken voor team en bestuur van stichting OOP. Alles wat er binnen de stichting wordt gedaan heeft ten doel om een positieve bijdrage te leveren aan de kwaliteit van stichting OOP en het onderwijs aan alle kinderen die aan haar zijn toevertrouwd. En wij hebben er alle vertrouwen in dat dit ook in 2018 en de jaren daarna het geval zal zijn.

De Raad van Beheer hecht zijn goedkeuring aan voorliggende begroting.

Namens de Raad van Beheer,

Wouter Varkevisser
voorzitter